సంఘ సంస్కర్తలు.. సమసమాజ నిర్మాతలు

రాజారామ్మోన్‌రాయ్

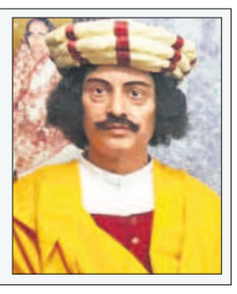

- 1828లో బ్రహ్మ సమాజాన్ని స్థాపించాడు.
- సంస్కృతం, పర్షియన్, ఇంగ్లిష్ భాషల్లో పండితుడు.
- 'దేవుడు ఒక్కడే' అని నమ్మాడు.
- విగ్రహారాధన, జంతు బలులు ఇవ్వడం సరికాదన్నాడు.
- విశ్వజనీన మతంలో నమ్మకం కలవాడు.
- 'సతీ సహగమనానికి వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేశాడు.
- తమ మతాల్లోని మూల గ్రంథాలను చదవమని ప్రజలను కోరాడు.

కందూకూరి వీరేశలింగం
- ఆంధ్ర ప్రాంతానికి సంబంధించిన సంఘ సంస్కర్త.
- వితంతువుల పునర్వివాహానికి, బాల్య వివాహాల నిషేధానికి కృషి చేశాడు.
- మహిళల చదువుల కోసం పోరాడాడు.
- గద్య తిక్కనగా ప్రసిద్ధి.

స్వామి వివేకానంద
- రామకృష్ణ పరమహంస శిష్యుడు
- రామకృష్ణ మఠాన్ని స్థాపించాడు.
- హిందూ మతం ఇతర మతాల కంటే గొప్పదని భావించాడు.
- ఉపనిషత్తుల బోధనలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చాడు.

స్వామి దయానంద సరస్వతి
- 1875లో ఆర్య సమాజాన్ని స్థాపించాడు.
- నిజమైన మతం వేదాల్లో ఉందని నమ్మాడు.
- విగ్రహారాధన, బ్రాహ్మణ పూజారులను, కుల వ్యవస్థను తిరస్కరించాడు.
- ఇతర మతాలకు మారిన హిందువులు వేదాల ఆధారంగా ఉన్న హిందూ మతంలోకి రావాలని భావించాడు.
- సత్యార్థ ప్రకాశ్ అనే పుస్తకాన్ని రాశాడు.

అల్లూరి సీతారామరాజు
- 1882లో బ్రిటిష్ వారు అటవీ చట్టం చేసి గిరిజనులు అడవుల్లో స్వేచ్ఛగా తిరగకుండా, పోడు వ్యవసాయం చేయకుండా అడ్డుకున్నారు
- బ్రిటిషు వాళ్ల వేధింపులకు వ్యతిరేకంగా గిరిజనుల ఆందోళనలకు సీతారామరాజు నాయకత్వం వహించాడు.
- 1922 రంపా తిరుగుబాటుగా ఖ్యాతిగాంచిన తిరుగుబాటులో పోలీసు స్టేషన్లపై దాడి చేశారు.
- గిరిజనులు తమ సంప్రదాయ ఆయుధాలతో, స్వాధీనం చేసుకున్న ఆయుధాలతో పోరాటం చేశారు.
- ఈ ఉద్యమాన్ని అణిచివేయడానికి బ్రిటిష్ పాలకులు రూథర్‌ఫర్డ్ నాయకత్వంలో అస్సాం రైఫిల్స్‌ను పంపించింది.
- గంటం దొర వంటి గిరిజన నాయకులందరినీ చంపేశారు.
- చివరికి సీతారామరాజును కూడా కాల్చి చంపేశారు.

జ్యోతిబాపులే

- సత్యం, సమానత్వం అనే సూత్రాల ఆధారంగా సత్యశోధక్ సమాజాన్ని స్థాపించాడు.
- కుల వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా గులామ్‌గిరీ అనే పుస్తకాన్ని రచించాడు.
- బ్రాహ్మణులు లేకుండా వివాహాలు, కర్మకాండలు నిర్వహించాలని నిమ్న కులాలకు పిలుపునిచ్చాడు.
- మహర్, మాంగ్ వంటి అంటరాని కులాలకు చెందిన బాలికల కోసం భార్య సావిత్రిబాయి పులేతో కలిసి పాఠశాలను ప్రారంభించారు.

నారాయణగురు
- బాలల సంరక్షణ కోసం కుల వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా పోరాడాడు.
- మనుషులందరికీ 'ఒకే కులం, ఒకే మతం, ఒకే దేవుడు' అనే భావనను ప్రచారం చేశాడు.
- కుల వివక్ష పాటించని దేవాలయాలను స్థాపించాడు.
- గుడులు కట్టడం కంటే బాలలకు బడులు కట్టడం ఎంతో ముఖ్యమని చెప్పాడు.

డాక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్
- భారతదేశ మొదటి న్యాయశాఖ మంత్రి.
- రాజ్యాంగ రచనా సంఘం చైర్మన్.
- బడుగు, బలహీన వర్గాల కోసం పోరాడాడు.
- 1927లో దళితులు హిందూ దేవాలయాల్లో ప్రవేశం కోసం ప్రభుత్వ తాగునీటి వనరుల నుంచి మంచినీళ్లు ఉపయోగించే హక్కుల కోసం పోరాటం చేశాడు.
- దళితుల ప్రయోజనాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించడానికి 'ఇండిపెండెంట్ లేబర్ పార్టీ'ని స్థాపించాడు.
- మహిళలకు విస్తృత సామాజిక, ఆర్థిక హక్కుల కోసం పోరాడాడు.
- షెడ్యూల్డ్ కులాలు, తెగలకు పాఠశాలలు, కళాశాలల్లో ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో రిజర్వేషన్ కల్పించేలా రాజ్యాంగ సభను ఒప్పించాడు.
- అంబేద్కర్ తన జీవిత చరమ దశలో బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరించాడు.

గాంధీజీ

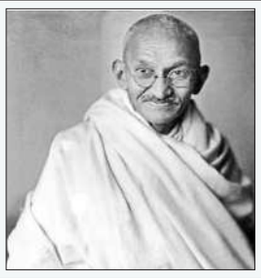

- అంటరానితనానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేశారు.
- అంటరాని కులాల వారికి హరిజనులు అంటే దేవుడి ప్రజలు అని పేరు పెట్టాడు.
- 'భారత జాతిపిత'గా కీర్తించబడ్డాడు.
- భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో కీలక పాత్ర పోషించారు.
- దేవాలయాలు, నీటి వనరులు, పాఠశాలలు వంటి వాటిల్లో ప్రవేశ హక్కులు, సమాన హక్కులు కల్పించాలని ఆశించాడు.

భాగ్యరెడ్డి వర్మ
- ఏపీలో దళితుల హక్కుల కోసం అవిశ్రాంతంగా పోరాడాడు.
- దళితులను 'ఆది హిందువులు'గా పిలవాలని పిలుపునిచ్చాడు.
- దళితులు 'బౌద్ధమతాన్ని' చేపట్టడాన్ని ప్రోత్సహించాడు.
- జనాదరణ పొందిన కళలను ఉపయోగించుకుని దళితుల్లో చైతన్యం కలిగించడానికి 'జగన్‌మిత్ర మండలి'ని ప్రారంభించాడు.

సావిత్రిబాయి పులే
- జ్యోతిబా పులే భార్య
- మహారాష్ట్రలో మహిళా హక్కుల కోసం ప్రయత్నించారు.
- ఈమె మొదటి 'మహిళా ఉపాధ్యాయిని'.
- ప్లేగు వ్యాధి బారిన పడిన ప్రజల కోసం అహర్నిశలు పనిచేసింది.

పండిత రమాబాయి సరస్వతి
- వితంతువులకు సహాయపడటానికి తన జీవితమంతా అంకితం చేసింది.
- ఆమె స్థాపించిన పాఠశాలలో (శారదా సదన్) మహిళలు తమ కాళ్లపై తాము నిలబడేలా అనేక వృత్తి విద్యలు, నైపుణ్యాలు నేర్పించేవారు.

బద్ధం ఎల్లారెడ్డి
- 1930లో జరిగిన ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్న మొదటి తరం జాతీయ నాయకుల్లో బద్ధం ఎల్లారెడ్డి ఒకరు.
- హైదరాబాద్‌లో హరిజనోద్ధరణ కార్యక్రమాలను చేపట్టాడు.
- తర్వాత ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు నాయకుడిగా మారి తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో పని చేశాడు.

భీంరెడ్డి నరసింహారెడ్డి
- వామపక్ష భావాలకు ప్రభావితుడై కమ్యూనిస్టుగా మారాడు.
- భూస్వాములకు, ప్రభుత్వ అధికారులకు వ్యతిరేకంగా, వెట్టి వ్యతిరేక పోరాటాలు నిర్వహించాడు.
- అజ్ఞాత కార్యకర్తగా పనిచేస్తూ తర్వాత 'దళం' నాయకుడిగా మారాడు.

బొమ్మగాని ధర్మభిక్షం
- విద్యార్థి దశలోనే రాజకీయ కార్యకలాపాల్లో చురుకుగా పనిచేశాడు.
- పేద పిల్లల కోసం సూర్యాపేటలో హాస్టల్‌ను ప్రారంభించాడు.
- అనంతరం నల్లగొండ జిల్లాలో ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు నాయకుడిగా ఎదిగాడు.

సర్ సయ్యద్ అహ్మద్‌ఖాన్
- ముస్లిం ప్రజలు ఆధునీకరణ చెందడానికి కృషి చేశాడు.
- ముస్లింలకు, బ్రిటిష్ వారికి మధ్య శత్రుత్వం అంతం కావాలని భావించాడు.
- ముస్లింలు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో పెద్ద వాటా పొందాలని భావించాడు.

బేగం రోఖియా సఖావత్ హుస్సేన్
- ముస్లిం మహిళల్లో విద్యావ్యాప్తికి కృషి
- అన్ని మతాల నాయకులు మహిళలకు తక్కువ స్థానాన్ని ఇచ్చారని వాదిస్తూ, సనాతన భావాలను నిర్భయంగా విమర్శించారు.

షేక్ నాజర్ వలి
- బుర్రకథకు విస్తృత ప్రజాదరణ లభించేలా చేశాడు
- ఎంతో ప్రజాదరణ పొందిన నాజర్ బుర్రకథ – 'మాస్కో పొలిమేరలోన'
- ఆంధ్రకరువు, 1943 బెంగాల్ కరువుపై అతడి బుర్రకథలు ప్రజలను ఎంతగానో కదిలించేవే.
- 1986లో పద్మశ్రీతో సహా ఎన్నో బహుమతులు పొందాడు.

కుమ్రం భీం
- కుమ్రం భీం ఆసిఫాబాద్‌కు చెందిన గోండు జాతి ఆదివాసి.
- నిరక్షరాస్యుడు అయినప్పటికీ నైజాం ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న గిరిజనుల దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా పోరాడాడు.
- అతడి పోరాటాలు న్యాయస్థానంలోనూ, ఆయుధాలతోనూ సాగాయి.
- బాబేరుూరి వద్ద నైజాం ప్రభుత్వంతో జరిగిన పోరాటంలో కుమ్రం భీం 1940 అక్టోబర్ 27న మరణించాడు.

కొండా లక్ష్మణ్‌బాపూజీ

- కుల వివక్షతో కూడుకున్న గ్రామీణ అంశాల్లో కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ నాయకుడిగా ఎదిగాడు.
- నిజామాబాద్ జిల్లా ఆర్మూర్ తాలూకాలో వెట్టిని చూసి శ్రమ/సంపద దోపిడీకి కులం/వృత్తి ఎలా ఉపయోగపడుతుందో చూశాడు.
- నిజాం పరిపాలనను అంతమొందించటానికి సాయుధ చర్యలను సైతం బాపూజీ కోరుకున్నాడు.
- నిజాంను భౌతికంగా నిర్మూలించటానికి బాంబులు వేయడంలో ప్రజలకు శిక్షణ ఇచ్చాడు.
- లక్ష్మణ్ బాపూజీ స్వతహాగా లాయరు. విసునూరు రామచంద్రారెడ్డిపై అనేక కేసుల్లో ప్రజల తరఫున వాదించాడు.
- ప్రజల హక్కుల కోసం ప్రజాస్వామ్య తరహాలో పనిచేసినంత వరకు కమ్యూనిస్టులతో సన్నిహితంగా కలిసి పనిచేశాడు.

టాపర్స్ ఇన్‌స్టిట్యూట్,
దిల్‌సుఖ్‌నగర్, హైదరాబాద్

నిపుణ — విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

నైవేలీ లిగ్నైట్‌లో...

నైవేలీ లిగ్నైట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్‌లో కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 239
- **పోస్టులు:** ఇండస్ట్రియల్ ట్రెయినీ
- **విభాగాలు:** ఎస్ఎంఈ అండ్ టెక్నికల్, మైన్స్ అండ్ సపోర్ట్ సర్వీసెస్
- **అర్హతలు:** పదోతరగతి, సంబంధిత ట్రేడ్‌లో ఐటీఐ
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** ఏప్రిల్ 19
- **వెబ్‌సైట్:** https://www.nlcindia.in

టీచర్ ట్రెయినీలు..

ఎడ్యుకేషనల్ కన్సల్టెంట్స్ ఇండియా లిమిటెడ్ (ఎడ్‌సిల్)లో కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 50
- **పోస్టులు:** టీజీటీ టీచర్స్ ట్రెయినీ, పీజీటీ టీచర్స్ ట్రెయినీ
- **సబ్జెక్టులు:** మ్యాథ్స్, ఫిజిక్స్, కెమిస్ట్రీ, బయాలజీ, ఇంగ్లిష్
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** ఏప్రిల్ 20
- **వెబ్‌సైట్:** https://hcicolombo.gov.in

ఎన్ఐటీటీటీఆర్‌లో..

నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నికల్ టీచర్స్ ట్రెయినింగ్ అండ్ రీసెర్చ్ (ఎన్ఐటీటీటీఆర్)లో కింది ఖాళీల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 20
- **పోస్టులు:** అకౌంట్స్ ఆఫీసర్, పర్సనల్ అసిస్టెంట్, ఎస్టేట్ అసిస్టెంట్ తదితరాలు
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** ఏప్రిల్ 18
- **వెబ్‌సైట్:** https://www.nitttrchd.ac.in

ఆన్‌లైన్‌లో స్టడీ మెటీరియల్

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

- గ్రూప్స్.. జనరల్ స్టడీస్, పాలిటీ కోసం పై క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి.

డైలీ కరెంట్ అఫైర్స్ ప్రశ్నలు

1. **పీవీ నరసింహారావు స్మారక పురస్కారాన్ని మార్చి 15న ఎవరికి ప్రదానం చేశారు?**
   1) నందన్ నీలేకనీ
   2) ఆనంద్ మహీంద్రా
   3) రతన్ టాటా
   4) పై అందరికీ
   జవాబు: 3
2. **టీకాల ప్రాముఖ్యతపై అవగాహన కల్పించడానికి జాతీయ టీకా దినోత్సవాన్ని ప్రతి ఏటా ఏ రోజున నిర్వహిస్తారు?**
   1) మార్చి 16 2) మార్చి 15
   3) మార్చి 1 4) మార్చి 20
   జవాబు: 1
3. **ఇటీవల వార్తల్లోకి వచ్చిన వివాదాస్పద 'భోజ్‌శాల కాంప్లెక్స్' ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?**
   1) ఉత్తరప్రదేశ్ 2) మధ్యప్రదేశ్
   3) మహారాష్ట్ర 4) ఛత్తీస్‌గఢ్
   జవాబు: 2
4. **ఈట్ రైట్ క్యాంపస్‌లు అనేవి దేనికి సంబంధించినవి?**
   1) ఫుడ్ సేఫ్టీ అండ్ స్టాండర్డ్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా తన ఈట్ రైట్ ఇండియా కార్యక్రమంలో భాగం
   2) 100 జైళ్లను ఈట్ రైట్ క్యాంపస్‌లుగా ధృవీకరించనున్నారు
   3) సురక్షితమైన, ఆరోగ్యకరమైన ఆహార నాణ్యతలను నిర్ధారించడం
   4) పైవన్నీ
   జవాబు: 4

5. **దేశం మొత్తంలో చిరుధాన్యాల ఉత్పత్తికి సంబంధించి కింది వాటిలో సరైన అంశాలు ఏవి?**
   1) రాజస్థాన్‌లో రైతులకు చిరుధాన్యాలు, ముతక ధాన్యాల విత్తనాలను ఉచితంగా పంపిణీ చేయనున్నారు
   2) దేశంలో చిరుధాన్యాల ఉత్పత్తిలో రాజస్థాన్ వాటా 26 శాతం
   3) బజ్రా ఉత్పత్తిలో రాజస్థాన్ వాటా 41 శాతం
   4) పైవన్నీ
   జవాబు: 4

సీఎస్‌బీ ఐఏఎస్ అకాడమీ, హైదరాబాద్ సౌజన్యంతో...

వర్ణానికి సాహిత్యపరమైన అర్థం ఏమిటి?

గ్రూప్స్ ప్రత్యేకం
సోషియాలజీ

1. **వాదన (A): సంప్రదాయ సిద్ధాంతం ప్రకారం, కుల వ్యవస్థ దైవిక మూలం.**
కారణం (R): సంప్రదాయ సిద్ధాంతం ప్రకారం, వర్ణ వ్యవస్థ నుంచి కుల వ్యవస్థ చాలా భిన్నంగా ఉంటుంది.
దిగువ ఇచ్చిన కోడ్‌లను ఉపయోగించి సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయండి.
A) A, R రెండూ నిజం, R అనేది A కి సరైన వివరణ
B) A, R రెండూ నిజం, R అనేది A కి సరైన వివరణ కాదు
C) A మాత్రమే నిజం
D) R మాత్రమే నిజం
జ : సి

సంప్రదాయ సిద్ధాంతం: ఈ సిద్ధాంతం ప్రకారం, కుల వ్యవస్థ దైవిక మూలం. కుల వ్యవస్థ అనేది వర్ణ వ్యవస్థ పొడిగింపు అని చెబుతుంది, ఇక్కడ 4 వర్ణాలు బ్రహ్మ శరీరం నుంచి ఉద్భవించాయి.

2. **వర్ణ వ్యవస్థకు సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి?**
i) 'వర్ణం' సాహిత్యపరమైన అర్థం రంగు
ii) 'వర్ణ' అనే పదం 'వ్రి' అనే పదం నుండి ఉద్భవించింది.
iii) 'వర్ణ' అనే పదానికి ఒకరి వృత్తి ఎంపిక అని అర్థం
పైన ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్లలో ఏది సరైనది?
A) i, iii B) i
C) i, ii D) పైవన్నీ
జ : డి

- సాహిత్యపరంగా 'వర్ణం' అంటే రంగు, 'వ్రి' అనే పదం నుంచి ఉద్భవించింది, అంటే ఒకరి వృత్తి ఎంపిక. అందువల్ల వర్ణం అనేది ఒకరి రంగు లేదా వృత్తికి సంబంధించినది.

3. **మతతత్వానికి సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి?**
i) మతతత్వం అంటే ఒకే మతాన్ని అనుసరించే వ్యక్తులు ఉమ్మడి లౌకిక ప్రయోజనాలను కలిగి ఉంటారనే నమ్మకం.
ii) కమ్యూనలిజం అనేది ఒక మతానికి చెందిన సాధారణ లౌకిక ప్రయోజనాలను మరొక మతానికి చెందిన అనుచరుల ప్రయోజనాలను పోలి ఉంటుందనే భావన.
iii) కమ్యూనలిజం అనేది వివిధ మతాలు లేదా విభిన్న 'సంఘాల' అనుచరుల ప్రయోజనాలను పూర్తిగా విరుద్ధంగా, విరోధిగా, శత్రుత్వంగా భావించే భావన.
పైన ఇచ్చిన వాటిలో ఎన్ని స్టేట్‌మెంట్‌లు సరైనవి?
A) ఒకే ఒక ప్రకటన
B) రెండు ప్రకటనలు మాత్రమే
C) పైన ఇచ్చిన మూడు ప్రకటనలు
D) పైవేవీ కాదు
జ:బి

కమ్యూనలిజం అనేది మూడు అంశాలతో కూడిన భావజాలం :–

- ఒకే మతాన్ని అనుసరించే ప్రజలు ఉమ్మడి లౌకిక ప్రయోజనాలను కలిగి ఉంటారని నమ్మకం. అంటే వారికి ఒకే రాజకీయ, ఆర్థిక, సామాజిక ప్రయోజనాలు ఉంటాయి. కాబట్టి, ఇక్కడ సామాజిక–రాజకీయ సారూప్యతలు తలెత్తుతాయి. భారతదేశం వంటి బహుళ–మత సమాజంలో, ఒక మతం సాధారణ లౌకిక ప్రయోజనాలు మరొక మతం అనుచరుల ప్రయోజనాల నుంచి భిన్నంగా ఉంటాయి. వివిధ మతాలు లేదా విభిన్న 'సంఘాల' అనుచరుల ఆసక్తులు పూర్తిగా విరుద్ధంగా, శత్రుత్వం కలిగి ఉంటాయి. మతతత్వం అనేది మతంలో రాజకీయ వ్యాపారం. ఇది మత రాజకీయాలకు ఆధారమైన భావజాలం. మత హింస అనేది మత భావజాలానికి చెందిన ఊహా జనిత పరిణామం.

4. **వాదన (A): 20వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో సోషలిస్ట్ రచయిత జాన్ బెట్హాం 'కమ్యూనలిజం' అనే పదాన్ని మొదటిసారిగా ఉపయోగించారు.**
కారణం (R): కమ్యూనలిజం అనేది వివిధ వర్గాల మధ్య పోటీ, క్రూరత్వం, ఉద్రిక్తతకు కారణమయ్యే తాత్విక భావన.
దిగువ ఇచ్చిన కోడ్‌లను ఉపయోగించి సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయండి.
A)A, R రెండూ నిజం, R అనేది A కి సరైన వివరణ
B) A, R రెండూ నిజం, R అనేది Aకి సరైన వివరణ కాదు
C) A మాత్రమే నిజం
D) R మాత్రమే నిజం
జ : డి

- 'కమ్యూనలిజం' అనే పదాన్ని 20వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో సోషలిస్ట్ రచయిత ముర్రే బుక్‌చిన్ మొదటిసారిగా ఉపయోగించారు. కమ్యూనలిజం అనేది వివిధ వర్గాల మధ్య పోటీ, క్రూరత్వం, ఉద్రిక్తతకు కారణమయ్యే తాత్విక భావన. ఇది వివిధ వర్గాల అసహనంతో కలిపి ఒకరి సంఘం ఆధిక్యతకు చెందిన వ్యక్తీకరణగా వ్యక్తమవుతుంది.

5. **మతతత్వానికి సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి?**
i) కమ్యూనలిజం అనేది ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ రంగాల్లో పనిచేయడానికి అధికార సాధనంగా ఉపయోగించబడుతుంది.
ii) భారతీయ సందర్భంలో కమ్యూనలిజం అనేది ఒకరి మతపరమైన సమూహానికి మాత్రమే విశ్వసనీయతగా నిర్వచించబడింది.
iii) సామాజిక సాధికారత కోసం మతతత్వం ప్రతికూల కోణంలో పనిచేస్తుంది.
పైన ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్లలో ఏది తప్పు?
A) ii B) iii
C) i, iii మాత్రమే D) పైవేవీ కాదు
జ : ఎ

- కమ్యూనలిజం అనేది ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ రంగాలలో పనిచేయడానికి అధికార సాధనంగా ఉపయోగించబడుతుంది. భావజాలాన్ని సాధారణంగా సమాజంలో అననుకూలంగా చూస్తారు. పంతొమ్మిదవ శతాబ్దం నుంచి సమాజంలో మతతత్వం అమల్లో ఉంది. ప్రత్యేకించి భారతీయ సందర్భంలో ఇది జాతి, మత లేదా రాజకీయమైన ఒకరి సమూహానికి విశ్వసనీయతగా నిర్వచించబడింది. ఇది సనాతన సూత్రాలపై నమ్మకం, అసహనం, ఇతర మతాల పట్ల ద్వేషాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. చివరికి సమాజాన్ని విభజించింది. మతతత్వం సామాజిక సాధికారత కోసం ప్రతికూల కోణంలో పనిచేస్తుంది, ఎందుకంటే ఇది ఇతర సమూహాల నుంచి ఒక మతపరమైన సమూహానికి సంబంధించిన ప్రత్యేక గుర్తింపును, ఇతరులకు నష్టం కలిగించి దాని ప్రయోజనాలను ప్రోత్సహించే ధోరణిని నొక్కి చెబుతుంది.

6. **భారతదేశంలోని కులానికి సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి.**
i) కులం అనే పదం స్పానిష్ పదమైన క్యాస్టాకు మూలం.
ii) కులం అనే పదాన్ని 17వ శతాబ్దం వరకు భారతీయ అర్థంలో ఉపయోగించలేదు.
iii) ఫ్రెంచ్ వలసవాదులు జాతి అనే పేరుతో భారతదేశంలోని ప్రజల తరగతులకు కులం అనే పదాన్ని వర్తింపజేసారు.
పైన ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌ల్లో ఏది సరైనది?
A) I, ii మాత్రమే
B) ii, iii మాత్రమే
C) i D) పైవన్నీ
జ: ఎ

- కులం అనే పదం స్పానిష్ పదమైన క్యాస్టా అంటే జాతి లేదా వంశపారంపర్య లక్షణాల సముదాయానికి మూలం. కులం అనే పదాన్ని 17వ శతాబ్దం వరకు భారతీయ అర్థంలో ఉపయోగించలేదు. పోర్చుగీస్ వారు జాతి అనే పేరుతో భారతదేశంలోని ప్రజల తరగతులకు కులం అనే పదాన్ని ఉపయోగించారు.

7. **ప్రకటన (A) : ప్రాంతీయవాదం అనేది ఒక నిర్దిష్ట భౌగోళిక ప్రాంతంలోని వ్యక్తుల ద్వారా గుర్తింపు, ప్రయోజనం సాధారణ భావాన్ని వ్యక్తీకరించడం.**
కారణం(R) : ప్రాంతీయవాదం ప్రజలను సోదరభావం ఏకత్వ భావాన్ని పెంపొందించుకోకుండా నిరుత్సాహపరుస్తుంది.
దిగువ ఇచ్చిన కోడ్‌లను ఉపయోగించి సమాధానాన్ని ఎంపికచేయండి?
A) A, R రెండూ నిజం, R అనేది A కి సరైన వివరణ
B) A, R రెండూ నిజం, R అనేది Aకి సరైన వివరణ కాదు
C) A మాత్రమే నిజం
D) R మాత్రమే నిజం
జ: సి

- ప్రాంతీయవాదం అనేది ఒక నిర్దిష్ట భౌగోళిక ప్రాంతంలోని వ్యక్తులచే గుర్తింపు, ప్రయోజనం సాధారణ భావాన్ని వ్యక్తీకరించడం దాని ప్రత్యేక భాష, సంస్కృతి మొదలైన వాటితో ఐక్యంగా ఉంటుంది. సానుకూల కోణంలోఇది రక్షించడానికి ప్రయత్నించే సోదరభావం, ఏకత్వాన్ని పెంపొందించుకోవడానికి ప్రజలను ప్రోత్సహిస్తుంది. ఒక నిర్దిష్ట ప్రాంతం ప్రయోజనాలు, రాష్ట్రంలోని ప్రజల సంక్షేమం, అభివృద్ధిని ప్రోత్సహిస్తుంది.

8. **కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి.**
i) రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 24 (1) ప్రకారం ప్రకారం మనుషులు లేదా వ్యక్తుల అక్రమ రవాణా నిషేధించబడింది.
ii) మహిళా శిశు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖలో యాంటీ ట్రాఫికింగ్ సెల్ ఏర్పాటు చేశారు
పైన ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్లలో ఏది సరైనది?
A) i మాత్రమే
B) ii మాత్రమే
C) రెండు D) ఏదీ లేదు
జ: డి

- **యాంటీ ట్రాఫికింగ్ సెల్ (ATC) :** వివిధ నిర్ణయాలను తెలియజేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తీసుకున్న చర్యలను అనుసరించడానికి కేంద్ర బిందువుగా వ్యవహరించడానికి 2006లో హోం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ (MHA) (CS విభాగం)లో యాంటీ ట్రాఫికింగ్ నోడల్ సెల్‌ను ఏర్పాటు చేశారు. మానవ అక్రమ రవాణా నేరాన్ని ఎదుర్కోవడానికి, కేంద్ర హోంశాఖ అన్ని రాష్ట్రాలు/UTలలో కాలానుగుణంగా నామినేట్ చేసిన యాంటీ హ్యూమన్ ట్రాఫికింగ్ యూనిట్ల నోడల్ అధికారులతో సమన్వయ సమావేశాలను నిర్వహిస్తుంది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 23 (1) ప్రకారం మనుషులు లేదా వ్యక్తులను అక్రమ రవాణా చేయడం నిషేధించబడింది.

9. **భారత రాజ్యాంగంలోని కింది ఆర్టికల్‌లను పరిశీలించండి**
i) ఆర్టికల్ 14 ii) ఆర్టికల్ 15
iii) ఆర్టికల్ 19 iv) ఆర్టికల్ 32
మహిళలపై హింసకు సంబంధించిన ఏదైనా రూపం వారి ప్రాథమిక హక్కుల సాధనకు ఆటంకం కలిగిస్తుంది. భారత రాజ్యాంగంలోని కింది ఏ ఆర్టికల్‌లో ఉంది?
A) i, ii, iii B) i, iii, iv
C) i, ii D) పైవన్నీ
జ: బి

- భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్స్ 14, 21, 19, 32 ప్రకారం మహిళలపై ఎలాంటి హింసాత్మకమైన వారి ప్రాథమిక హక్కుల సాధనకు ఆటంకం కలిగిస్తుంది.

10. **మహిళలపై హింసకు సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి.**
i) నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో (NCRB) ఇటీవలి డేటా ప్రకారం గత సంవత్సరాలతో పోల్చితే 2021లో మహిళలపై నేరాలు పెరిగాయి.
ii) నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో నుంచి వెలువడిన ఇటీవలి డేటా ప్రకారం, చాలా హింసాత్మక కేసులు కిడ్నాప్, అపహరణ నుంచి వచ్చాయి.
iii) 2021లో మహిళలపై నేరాల రేటులో ఉత్తరప్రదేశ్ అగ్రస్థానంలో ఉంది.
పైన ఇచ్చిన ఎన్ని స్టేట్‌మెంట్‌ల్లో సరైనవి?
A) ఒకే ఒక ప్రకటన
B) రెండు ప్రకటనలు మాత్రమే
C) పైన ఇచ్చిన మూడు ప్రకటనలు
D) పైవేవీ కాదు
జ: ఎ

- నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో (NCRB) తాజా డేటా ప్రకారం, గత సంవత్సరాలతో పోల్చితే, 2021లో మహిళలపై నేరాల్లో 15.3% పెరుగుదల నమోదైంది. చాలా హింసాత్మక కేసులు భర్త లేదా అతని క్రూరత్వానికి సంబంధించినవి. బంధువులు (31.8 శాతం), మహిళలపై దాడి (20.8 శాతం), కిడ్నాప్, అపహరణ (17.6 శాతం), అత్యాచారం (7.4 శాతం). 2021లో మహిళలపై నేరాల రేటులో అసోం(168.3 శాతం) అగ్రస్థానంలో ఉంది. ఒడిశా, హర్యానా, తెలంగాణ, రాజస్థాన్‌లు తర్వాతి స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

11. **వాదన (A): బాల్య వివాహం అనేది భార్యాభర్తల్లో ఒకరు లేదా ఇద్దరూ 14 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న వివాహాన్ని సూచిస్తుంది.**
కారణం(R): బాల్యవివాహం అనేది మానవ హక్కుల సార్వత్రిక ప్రకటన ఉల్లంఘన.
దిగువ ఇచ్చిన కోడ్‌లను ఉపయోగించి సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయండి
A) A, R రెండూ నిజం, R అనేది A కి సరైన వివరణ.
B) A, R రెండూ నిజం, R అనేది Aకి సరైన వివరణ కాదు.
C) A మాత్రమే నిజం
D) R మాత్రమే నిజం
జ: డి

- బాల్య వివాహం అనేది భార్యాభర్తల్లో ఒకరు లేదా ఇద్దరూ 18 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న వివాహాన్ని సూచిస్తుంది. బాల్యవివాహం అనేది మానవ హక్కుల సార్వత్రిక ప్రకటన ఉల్లంఘన, ఇది ఉద్దేశించిన జీవిత భాగస్వాములు 'వివాహం స్వేచ్ఛగా, పూర్తి సమ్మతితో మాత్రమే నమోదు చేయబడుతుంది.

బి.పురుషోత్తం రెడ్డి
ఫ్యాకల్టీ
విష్ణు ఐఏఎస్ అకాడమీ
9030925817